

VEILIGHEIDSBELEID OP ÉÉN LIJN?

Afstemming beleidscycli gemeenten, politie en OM

door Sten Meijer
versie 1
Utrecht, april 2010

De politie, Openbaar Ministerie (OM) en gemeenten hebben ieder hun eigen taak en beleid op het gebied van maatschappelijke veiligheid. Om deze taak naar behoren uit te kunnen voeren, is samenwerking tussen de partijen en afstemming onderling van belang. Dit lijkt vanzelfsprekend, maar de praktijk lijkt weerbarstiger. Knelpunten zijn de fasering van de beleidscycli, de rol van de gemeenteraden, de capaciteitsinzet en het verschil in prioriteiten.

Om dit proces meer te stroomlijnen is het raadzaam om de verschillende beleidscycli op één lijn te brengen. Het draagt er bovendien aan bij dat de prioriteiten van gemeenten, politie en OM meer gestructureerd op elkaar worden afgestemd. Het belang van gezamenlijk prioriteren en de link tussen het lokale veiligheidsbeleid en het beleid van de politie onderkennen ook het Rijk en de VNG. In het bestuursakkoord tussen Rijk en gemeenten wordt aangegeven dat het Rijk en de VNG daarover afspraken gaan maken en bekijken hoe eventuele knelpunten daarin kunnen worden weggenomen. In 2010 geeft het CCV samen met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de VNG hieraan invulling. Op deze wijze willen de genoemde organisaties de verschillende regio's stimuleren om de beleidscycli beter op elkaar af te stemmen. Dit document is een eerste aanzet daartoe.

In dit document wordt een stappenplan beschreven op welke wijze afstemming van de beleidscycli plaats kan vinden. Het beschrijft een mogelijke manier om een dergelijk proces in te kleden. Het heeft dan ook niet de intentie en ambitie om volledig te willen zijn. Dit omdat rekening gehouden moet worden met lokale keuzes. De *couleur locale* is mede bepalend hoe een dergelijk proces z'n precieze vorm zal krijgen. Dit stappenplan is dan ook te beschouwen als richtinggevend.

Ten grondslag aan dit document liggen de praktijkvoorbeelden van de regio's IJsselland, Noord- en Oost-Gelderland en Zuid-Holland-Zuid, respectievelijk opgezet en uitgevoerd door Projectbureau Integrale Veiligheid (PIV) IJsselland, Projectbureau NOG Veiliger en de Veiligheidssociëteit ZHZ. De door hen ter beschikking gestelde documenten zijn van belang geweest om dit stappenplan op papier te zetten. Het experimentele karakter van de drie projecten heeft er toe bijgedragen dat de werkwijze meer is uitgekristalliseerd. Het heeft de keuze voor het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) vergemakkelijkt om deze praktijkvoorbeelden naar een meer generieke vorm te beschrijven.

INHOUDSOPGAVE

Veiligheidsbeleid op één lijn?
versie 1
pagina 3/29

1. Inleiding	4
Aanleiding	4
Probleemsituatie	4
Leeswijzer	5
2. De praktijk	6
Praktijkvoorbeeld 1; IJsselland	6
Praktijkvoorbeeld 2; Noord- en Oost-Gelderland	7
Praktijkvoorbeeld 3; Zuid-Holland-Zuid	9
3. Het stappenplan	11
Stap 1: Analyse huidige beleidscyclus	12
Stap 2: Ontwikkelen van een nieuwe beleidscyclus	14
Stap 3: Invoeren van de nieuwe beleidscyclus	16
Stap 4: Evalueren van de beleidscyclus	17
Stap 5: Aanpassen van de beleidscyclus	17
Tips & Tricks	17
Epiloog	20
Bronnen	21
Bijlage 1	23
IJsselland	23
Bijlage 2	25
Noord- en Oost-Gelderland	25
Bijlage 3	26
Zuid-Holland-Zuid	26
Centrum voor criminaliteitspreventie en veiligheid	28
Colofon	29

1. INLEIDING

AANLEIDING

Het regionaal afstemmen van de beleidscycli van de gemeenten, politie en OM is niet vanzelfsprekend. Daardoor is de samenwerking tussen de genoemde organisaties wat betreft beleidsvorming en -uitvoering vaak nog niet optimaal. Doelen, middelen en tijdspaden zijn daardoor minder scherp op elkaar afgestemd. Wel zijn de randvoorwaarden aanwezig om dit te optimaliseren. Men houdt zich met hetzelfde thema bezig en er is een onderlinge afhankelijkheid. Ook zijn er al diverse overlegvormen tussen vertegenwoordigers van deze organisaties waarin naast informatie-uitwisseling ook inhoudelijke afstemming wordt gezocht.

Vanuit de praktijk is op drie regio's ingezoomd waarbij het afstemmen van de beleidscycli procesmatig is ingericht. De opgedane ervaringen uit deze drie regio's staan model voor de inzichten in dit document. Het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) wil namelijk regio's stimuleren om een begin te maken met het afstemmen van de beleidscycli. Doel daarbij is om te zorgen voor betere afstemming tussen de organisaties wat leidt tot een efficiëntere en effectievere uitvoering van het veiligheidsbeleid. Bovendien leidt een dergelijk proces tot meer draagvlak onderling en dit bevordert de (toekomstige) samenwerking.

PROBLEEMSITUATIE

Het afstemmen van activiteiten op het gebied van veiligheid tussen de gemeenten, politie en OM wordt bemoeilijkt doordat eenieder met een afzonderlijke beleidscyclus werkt. Hierdoor kan samenhang ontbreken tussen de verschillende veiligheidsplannen, wordt gebruik gemaakt van verschillende bronnen om een beeld van veiligheid te creëren, werkt men met verschillende prioriteiten (speerpunten) en wordt afzonderlijk van elkaar uitvoering gegeven aan bepaalde maatregelen (versnipperde inzet). Al met al is een gedeeld probleembesef van belang om gezamenlijk te komen tot een gedragen prioriteitstelling en een afgestemde werkwijze.

Knelpunten prioritering

Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft een quickscan laten uitvoeren door adviesbureau Andersson Elffers Felix (2006) naar horizontale sturingsrelaties van gemeenten op het gebied van sociale veiligheid. Hieruit blijkt dat er verbeteringen mogelijk zijn wat betreft het stellen van prioriteiten.

Gemeente en politie

De quickscan concludeert dat de gemeente vaak een volgende positie heeft ten opzichte van de politie als zij geen duidelijke prioriteiten en een gerichte benadering heeft. Dit komt volgens de politie doordat de gemeente weinig inspeelt op het concrete werk van de politie. Bovendien formuleren gemeenten doelen dan te abstract en zijn zij langzaam met het nemen van sturende beslissingen.

Gemeente en OM

Verder komt uit de quickscan naar voren dat het OM te maken heeft met zowel centrale landelijke prioriteiten als decentrale, gemeentelijke prioriteiten. De centrale en decentrale

prioriteiten zijn vaak niet overeenkomstig. Dit kan zorgen ervoor dat de aandacht voor lokale vraagstukken in het gedrang komen of andersom geredeneerd dat gemeenten te weinig begrip hebben voor de specifieke rol en verantwoordelijkheden van het OM.

Al met al geeft het bovenstaande een pleidooi om de beleidscycli op één lijn te brengen. Op deze manier kunnen de prioriteiten van gemeenten, politie en OM meer gestructureerd op elkaar worden afgestemd zonder daarbij elkaars rol en verantwoordelijkheid uit het oog te verliezen.

LEESWIJZER

In hoofdstuk 2 staat een korte beschrijving van de werkwijzen om de beleidscycli af te stemmen van de drie genoemde regio's; IJsselland, Noord- en Oost-Gelderland en Zuid-Holland-Zuid. Ook worden de drie regio's op hoofdlijnen voorgesteld.

In hoofdstuk 3 wordt een stappenplan weergegeven voor het afstemmen van de verschillende beleidscycli. Het kan regio's helpen om die eerste stap te zetten. De ervaringen vanuit de drie regio's hebben hiervoor model gestaan.

2. DE PRAKTIJK

In dit hoofdstuk worden de regio's IJsselland, Noord- en Oost-Gelderland en Zuid-Holland-Zuid nader geïntroduceerd. Ook staat hier een beknopte beschrijving van hoe in deze regio's de verschillende beleidscycli op elkaar zijn afgestemd. Deze praktijkvoorbeelden hebben model gestaan voor het [stappenplan](#).

PRAKTIJKVOORBEELD 1; IJSSELLAND

In de regio IJsselland heeft het Projectbureau Integrale Veiligheid (PIV)¹ een stroomschema en een matrix Integraal Veiligheidsbeleid ontwikkeld. Het stroomschema zorgt voor afstemming tussen de beleidscycli van gemeenten, politie en OM. De matrix is de basis voor het vastleggen van de bijdrage van elk van de drie partners aan de oplossing van een veiligheidsprobleem. Om tot de maatregelen te komen bespreken de ambtelijke vertegenwoordigers en de teamchef van de basiseenheid van politie in een tweetal sessies van ieder circa twee uur de veiligheidsthema's uit de methode Kernbeleid Veiligheid. Aan de hand van de veiligheidsanalyses verkennen zij de problemen.

De politie draagt zorg voor het aanleveren van gegevens rond de objectieve veiligheid (Lokaal Criminaliteits- en Veiligheidsbeeld en visie van wijkagenten) en de gemeente brengt de mening van burgers (subjectieve veiligheidsmeting) en maatschappelijke organisaties in beeld. Op basis van deze analyse vullen zij de matrix. Over de bijdragen van de drie partners wordt ambtelijk 'onderhandeld'. De gemeente heeft in dit proces de regie. Dit houdt in dat de gemeente initiatief neemt om tot afstemming te komen, gegevens analyseert en lokale prioriteiten benoemt (binnen de kaders die de raad of het college gesteld hebben). De matrices worden in de lokale driehoek besproken en vastgesteld.

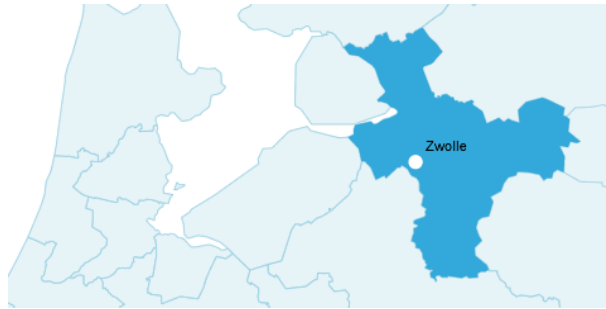
Na vaststelling maken zij deel uit van het teamwerkplan van de politie en het Regionaal jaarplan van het korps. De gemeenten gebruiken de matrix bij het opstellen van hun IV-jaarplan c.q. breiden de matrix uit tot een jaarschijf binnen de beleidscyclus. Door vroeg in het jaar een overleg te plannen worden de beleidscycli van de drie organisaties op elkaar afgestemd. Tevens is voor iedereen duidelijk wat de inzet van de betrokken partijen is. Inmiddels werken alle gemeenten in de regio op deze wijze en de ervaringen zijn positief.

[* stroomschema integraal veiligheidsbeleid regio IJsselland](#)

Om te laten zien waartoe het afstemmingsoverleg leidt wordt ook als voorbeeld een ingevulde matrix gepresenteerd.

¹ Sinds 1 januari 2008 is de naam PIV gewijzigd in Regionaal Coördinatiepunt Integrale Veiligheid (RCIV). PIV werd gesubsidieerd door het Rijk (ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties), de provincie Overijssel en de elf gemeenten van de politieregio IJsselland. De provincie en het Rijk hebben zich per 1 januari 2008 teruggetrokken. Sindsdien is verdergegaan onder de naam RCIV.

De regio IJsselland

De 11 gemeenten in deze regio, de provincie en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties hebben in 2001 het Project Integrale Veiligheid IJsselland (PIV) opgestart. Financiering wordt dan ook gedragen door deze drie partijen. Naast deze drie partijen zijn ook het Openbaar Ministerie en de politie betrokken bij het project.

Het PIV stimuleert gemeenten bij het opzetten en uitvoeren van een integraal veiligheidsbeleid. Per 1 januari 2008 is PIV overgegaan in het structurele samenwerkingsverband Regionaal Coördinatiepunt Integrale Veiligheid IJsselland (RCIV). Het RCIV is meer van en voor de gemeenten en functioneert in opdracht van het Regionaal College.

De onderwerpen waar het RCIV een bijdrage aan levert dan wel heeft geleverd zijn PKVW, jeugd & alcohol, veelplegers, veilige school, huiselijk geweld, veiligheidsmonitor integrale veiligheid en afstemming beleidscycli.

Bron: <http://www.veiligegemeenten.nl/>

PRAKTIJKVOORBEELD 2; NOORD- EN OOST-GELDERLAND

In de regio Noord- en Oost-Gelderland heeft het Projectbureau NOG Veiliger (waarin gemeenten, politie en Justitie vertegenwoordigd zijn) in 2007 een begin gemaakt met het versterken van de kwaliteit en afstemming van de beleidscycli. De initiatiefnemer is het Regionaal College geweest.

Om de afstemming van de beleidscycli te verbeteren, heeft NOG Veiliger op basis van de harde data², de besluitvormingstrajecten en de afhankelijkheid tussen de verschillende plannen, een voorstel gedaan voor een nieuwe inrichting van de beleidscyclus. Dit heeft evenals in IJsselland geleid tot een [stroomschema](#).

De werkwijze in Noord- en Oost-Gelderland is vormgegeven aan de hand van vijf processtappen: informatieverzameling, prioritering, uitwerking, besluitvorming en monitoring.

De informatieverzameling start zodra het regionaal bedrijfsbureau van de politie de cijfers over het voorgaande jaar heeft verzameld en verstrekt aan de gemeenten. Ook

² In Noord en Oost-Gelderland omschrijft men dit als volgt (Projectbureau NOG Veiliger, 2007a: 2): "Harde data zijn wettelijk verplichte of anderszins vastliggende deadlines om plannen vast te stellen. Door terug te redeneren vanuit deze (externe) deadlines ontstaan ook interne deadlines om het besluitvormingsproces binnen de regio zorgvuldig te laten verlopen."

de gegevens van de lokale veiligheidsmonitor en overige gemeentelijke informatie kan worden meegenomen in de analyse. Het beoordelen van de gegevens is een gezamenlijk gebeuren. Tijdens een afstemmingsmoment bekijken de partijen wat de cijfers betekenen, zowel lokaal als voor de regio. Voor het afstemmingsmoment is het nodig dat de partijen al een eerste analyse van de cijfers hebben kunnen maken. In het afstemmingsoverleg staat het analyseren en duiden van de cijfers en ontwikkelingen voor de gehele regio op de agenda.

Vervolgens wordt op basis van de gedane analyse in het afstemmingsoverleg en de individuele prioriteiten van de gemeente, politie en Justitie een regionale prioriteitenlijst opgesteld. Eindverantwoordelijk voor de oplevering van dit eindproduct is de regionale beheersdriehoek. De regionale prioriteitenlijst wordt ter goedkeuring voorgelegd aan het Regionaal College.

Na het vaststellen van de lokale en regionale prioriteiten gaan politie, OM en gemeenten aan de slag met de eigen veiligheidsplannen. In deze fase is er regelmatig overleg tussen de partijen. Er wordt besproken welke inzet en middelen nodig zijn om uitvoering te geven aan de lokale en regionale prioriteiten. De uitkomst is dat er per gemeente een jaarplan ligt zowel vanuit de politie (teamplan) als de gemeente. Besluitvorming over de jaarplannen vindt plaats per organisatie. Het regionale korpsjaarplan wordt vastgesteld in het Regionaal College. De teamjaarplannen van de politie worden vastgesteld in het Districtelijk Managementteam. Het gemeentelijk veiligheidsplan wordt goedgekeurd door het college van B&W. Behalve het gezamenlijk plannen maken is het eveneens belangrijk dat de uitvoering is afgestemd met de partners. Om te zorgen dat dit ook echt gebeurt, is monitoring noodzakelijk.

De regio Noord- en Oost-Gelderland

Deze regio is opgedeeld in vier districten; Noordwest-Veluwe, Apeldoorn, IJsselstreek en Achterhoek. De regio bestaat uit 22 gemeenten.

Sinds april 2006 is het samenwerkingsverband NOG Veiliger actief. Het doel van het samenwerkingsverband is 'het verbeteren van de samenwerking tussen de gemeenten, de politie en het Openbaar Ministerie en het in gezamenlijkheid aanpakken van veiligheidsproblemen binnen de regio Noord en Oost Gelderland'. Voor de uitvoering van het project is een projectbureau ingericht. De opdrachtgever van het project is oorspronkelijk de politie Noord- en Oost-Gelderland.

Dit samenwerkingsverband valt onder het Regionaal College van Noord- en Oost Gelderland. Justitie, de politie en de gemeenten zijn hierbij betrokken. De financiën worden gedragen door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, het ministerie van

Justitie, de provincie Gelderland en de gemeenten. Ketensamenwerking is één van de pijlers van het project. Op basis van de wensen van o.a. de gemeenten kan het Regionaal College prioriteiten stellen voor de politieorganisatie. Daarbij is nadrukkelijk ook afstemming van het beleid met Justitie en andere relevante veiligheidspartners aan de orde.

De onderwerpen waar het samenwerkingsverband zich op heeft gericht zijn woninginbraken, geweld, jeugdoverlast, verkeersveiligheid, fietsendiefstal, alcoholmatiging, ex-gedetineerden en veelplegeraanpak. Er wordt gebruik gemaakt van bestaande overlegstructuren.

NOG Veiliger heet sinds 2009 het NOG Veiligerhuis. Op 6 november 2008 heeft het Regionaal College ingestemd met de overgang van projectbureau naar een 'staande structuur'.

Bronnen: www.veiligegemeenten.nl en www.nogveiliger.nl

PRAKTIJKVOORBEELD 3; ZUID-HOLLAND-ZUID

In de regio Zuid-Holland-Zuid heeft de Veiligheidssociëteit ZHZ een eerste aanzet gegeven tot het afstemmen van de beleidscycli. De Veiligheidssociëteit ZHZ heeft in een document de richtinggevende kaders weergegeven met betrekking tot de inpassing van de politie- en OM-beleidscyclus in die van de gemeente. Het is de politie geweest die heeft onderkend dat het afstemmen van de jaarplannen met de verschillende gemeenten zal leiden tot "andere tijdlijnen en tot maatwerk binnen de regionale kaders" (Veiligheidssociëteit Zuid-Holland-Zuid, 2006: 1).

In deze regio wordt de beleidscyclus van de gemeente als leidend beschouwd: "Binnen gemeenten staat de beleidscyclus vast en is nauwelijks ruimte voor verschuiving in tijd. Wel is in alle gemeenten de beleidscyclus nagenoeg gelijk. (...) Willen wij komen tot gezamenlijke inspanning bij het tot stand komen van veiligheidsplannen waarbij de veiligheidsplannen aansluiten op de begrotingscyclus van de gemeente, dan betekent dit een aanpassing van beleidscyclus van de politie en van het OM." (Veiligheidssociëteit Zuid-Holland-Zuid, 2006: 1).

Ook voor deze regio is een schema opgesteld: [schema planning & control cyclus OM, politie en gemeente](#). De cyclus in Zuid-Holland-Zuid start voor de politie met het opstellen van het korpsjaarplan in de maanden januari en februari, na eerst een evaluatie afgerond te hebben van het jaar daaraan voorafgaand. Nadat het korpsjaarplan in maart is vastgesteld, wordt de districtelijke kaderbrief opgesteld en vastgesteld door het districtelijk driehoeksoverleg (in ieder geval voor het behandelen van de voorjaarsnota van de gemeente). Hierna wordt gezamenlijk een concept integraal veiligheidsplan opgesteld in mei en juni. Daar worden ook de prioriteiten van het OM in meegenomen. Tegelijkertijd wordt ook de programmabegroting van de gemeenten voorbereid. In augustus en september vindt afstemming van de veiligheidsplannen van alle gemeenten plaats in het Districtelijk Managementteam. In ieder geval voordat de programmabegroting wordt behandeld in de commissievergadering van de gemeenten. Daarna begint men met het uitvoeren van de diverse activiteiten.

Bij het uitvoeren van de verschillende activiteiten wordt verantwoording afgelegd door middel van een Raadrapportage (RARAP). Dit is een rapportage voor de gemeenteraad en wordt iedere vier maanden opgesteld door iedere gemeente afzonderlijk. De RARAP

is een coproductie van de gemeente (ambtenaar OOV), de politie (wijkteamchef/beleidsmedewerker) en het OM (beleidsmedewerker). Deze RARAP wordt vastgesteld in het districtelijk driehoeksoverleg en wordt daarna ter kennis gebracht aan de gemeenteraad/commissie.

In februari evalueren het OM, politie en de gemeenten het integraal veiligheidsplan. De resultaten leggen zij voor aan de gemeenteraad/commissie. In dit overleg worden ook de speerpunten vastgesteld voor het jaar daarop. Dit krijgt vorm door de presentatie van de voorjaarsnota van de gemeente en de kaderbrief van de politie, waarmee de basis is gelegd voor het concept integraal veiligheidsplan. De gemeenteraad heeft op deze wijze zijn inbreng en kan lokale prioriteiten aandragen.

De regio Zuid-Holland-Zuid

Deze regio is opgedeeld in drie districten; Alblasserwaard & Vijfheerenlanden, Dordrecht & Zwijndrechtse Waard en Hoekse Waard. De regio bestaat uit 19 gemeenten.

Sinds april 2006 is in deze regio een Veiligheidssociëteit operationeel. In de Veiligheidssociëteit zitten de burgemeesters van de betreffende gemeenten, Openbaar Ministerie, politie, GHOR en de Regionale brandweer/Veiligheidsregio. De Veiligheidssociëteit is opgedeeld in drie onderdelen; het Leerhuis, de Werkplaats en het Marktplaats. Het Leerhuis is gericht op themabijeenkomsten. Drie keer per jaar organiseert de Veiligheidssociëteit een themabijeenkomst. De Werkplaats is gericht op informatievergaring en verdieping op een veiligheidsprobleem. De Veiligheidssociëteit sluit aan bij de werkgroep en zoekt vergelijkbare best practices en zal de opgedane kennis verspreiden naar de andere gemeenten. Het Marktplaats is er voor bedoeld om via een website kennis te delen en één keer in de twee jaar een regionale veiligheidsdag te organiseren. Tevens wordt op deze dag de Veiligheidsaward uitgereikt. De Veiligheidssociëteit is eigenlijk meer een soort kenniscentrum.

De financiering van de Veiligheidssociëteit wordt gedeeld door de politie en de gemeenten.

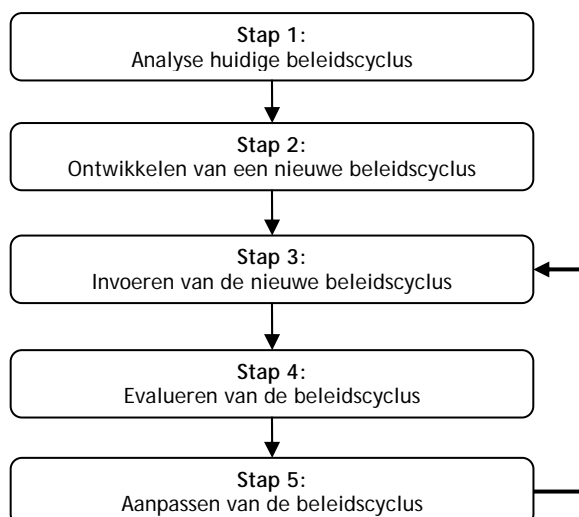
Bron: www.veiliggemeenten.nl

3. HET STAPPENPLAN

Voor het afstemmen van de verschillende beleidscycli is geen vast format. Voor iedere regio in Nederland vraagt dit om maatwerk. Om die reden geeft het stappenplan de *richtinggevende kaders* aan. De praktijkvoorbeelden van [Jsseland](#), [Noord- en Oost-Gelderland](#) en [Zuid-Holland-Zuid](#) hebben daar aan bijgedragen.

In het stappenplan wordt verondersteld dat het besluit reeds is genomen om de beleidscycli af te stemmen. Nut en mogelijk noodzaak zijn dus bepaald. Ook is er een partij aangewezen de coördinatie van dit project op zich neemt. Bij de eerder genoemde regio's is het afstemmen van de cycli door een apart projectbureau uitgevoerd.

Het [stappenplan](#) kent de volgende fasering:

Afstemming beleidscycli; *gelijkschakelen* in de tijd én inhoud

In de "Gids voor veiligheid" (Ministerie van Binnenlandse Zaken, 1998) werd al aandacht besteed aan het zoeken van afstemming tussen de gemeente, politie en andere externe partijen. Deze gids is jarenlang een standaardwerk geweest voor gemeenten om vorm te geven aan het veiligheidsbeleid. Destijds werd het belang van afstemming al onderkend, maar moest dit vooral gezocht worden wat betreft de inhoud: "Afstemming van de beleidsplannen is belangrijk. De aandacht moet daarbij niet uitgaan naar het gelijkstellen in de tijd, maar veeleer naar het tot stand brengen van een inhoudelijk samenhang." Er valt inderdaad veel voor te zeggen dat afstemming op inhoud essentieel is. Het aanpassen van de cycli in de tijd is weliswaar ook van belang, maar het moet er vooral omgaan dat de partners met elkaar in gesprek gaan wat betreft de inhoud. Oftewel: afstemming op inhoud is evident, maar als de tijdspaden kloppen, bevordert dit het geheel.

STAP 1: ANALYSE HUIDIGE BELEIDSCYCLUS

De eerste stap is dat elke partij de huidige beleidscyclus in kaart brengt voor wat betreft de harde data of deadlines, de besluitvormingstrajecten en de afhankelijkheid tussen de verschillende plannen.

Het op deze wijze analyseren van de huidige beleidscycli is overeenkomstig met hetgeen in Noord- en Oost-Gelderland is gedaan (Projectbureau NOG Veiliger, 2007a: 2 en 3).

Harde data en deadlines

In Noord en Oost-Gelderland omschrijft men dit als volgt (Projectbureau NOG Veiliger, 2007a: 2): "Harde data zijn wettelijk verplichte of anderszins vastliggende deadlines of termijnen om plannen vast te stellen. Door terug te redeneren vanuit deze (externe) deadlines ontstaan ook interne deadlines om het besluitvormingsproces binnen de regio zorgvuldig te laten verlopen."

De besluitvormingstrajecten

Door de gemeenten, politie en OM worden afzonderlijk diverse plannen opgesteld met ieder een eigen besluitvormingstraject. Het meerjaren integraal veiligheidsbeleid stelt een gemeenteraad bijvoorbeeld vast. Dit document is weer van invloed op het Regionaal meerjarenbeleidsplan van de politie. Dit plan evenals het korpsjaarplan wordt vastgesteld door het Regionaal College. Met andere woorden; er is een wirwar aan plannen en diverse overlegvormen waar de plannen worden vastgesteld. In de onderstaande schema's worden de diverse plannen³ en overlegvormen weergegeven.

Plannen

Gemeente

- Meerjaren integraal veiligheidsbeleid⁴
- Integraal veiligheidsplan (jaarplan)⁵
- Begroting

Politie

- Regionaal meerjarenbeleidsplan
- Korpsjaarplan
- Districtelijke kaderbrief (districtelijke speerpunten o.b.v. korpsjaarplan)
- Teamjaarplan

OM

- Jaarplan (richtlijnen voor politie op het gebied van opsporing)

Overlegvormen

Tussen gemeenten, politie en OM bestaande verschillende overlegvormen:

³ Niet in iedere regio worden dezelfde termen gehanteerd voor de genoemde plannen.

⁴ Het is aan te bevelen dat het Meerjaren integraal veiligheidsbeleid wordt opgesteld met het Kernbeleid Veiligheid. In de kernbeleidmethode staat een 12 stappenplan centraal dat de gemeente door het lastige proces van beleidsontwikkeling loodst. [Meer informatie](#)

⁵ Het uitvoeren van het Integraal veiligheidsplan kan plaatsvinden met behulp van de Lokale Veiligheidsplanner (LVP). Dit CCV-instrument maakt het mogelijk dat verschillende partijen gezamenlijk én gelijktijdig werken aan de uitvoering van de lokale aanpak. De LVP helpt bij het structureren van het traject van probleeminventarisatie tot en met de evaluatie. [Meer informatie](#)

Het Regionaal College

De burgemeesters van alle gemeenten in een politieregio maken deel uit van het Regionaal College, dat het algemeen bestuur vormt van de politieregio. In het Regionaal College hebben ook de hoofdofficier van justitie en de korpschef zitting. Voorzitter van het Regionaal College is de korpsbeheerder.

De regionale driehoek (Beheersdriehoek)

De korpsbeheerder, de korpschef en de hoofdofficier van justitie vormen de regionale driehoek en maken onderdeel uit van het Regionaal College.

De districtelijke driehoek

De burgemeesters van alle gemeenten in een politiedistrict, de districtschef en de beleidsofficier van justitie vormen samen de districtelijke driehoek.

De lokale driehoek

De lokale driehoek wordt gevormd door de burgemeester, politiechef en de (beleids)officier van justitie van de desbetreffende gemeente.

Het lokaal integraal veiligheidsoverleg

Dit is een overlegvorm ten behoeve van de afstemming van het lokale veiligheidsbeleid. Hieraan nemen de veiligheidscoördinator van de gemeente, de teamchef(s) van de politie en de gebiedsofficier van justitie deel.

Iedere organisatie kent ook eigen overlegvormen en besluitvormingstrajecten. Het Districtelijk Managementteam (Regionaal Managementteam) stelt bijvoorbeeld het teamjaarplan vast. Andere overlegvormen bij de politie zijn het korpsleidingoverleg (KLO), korpsmanagementteam (KMT) en het teammanagementteam (TMT).

Afhankelijkheid tussen de verschillende plannen

Het heeft de voorkeur om per plan het volgende aan te geven: doel, inhoud, betrokkenen en tijdspad.

Een voorbeeld uit de regio Noord- en Oost-Gelderland (Projectbureau NOG Veiliger, 2007a: 10):

Regionaal meerjarenbeleidsplan politie	
<i>Doel</i>	Het meerjarenbeleidsplan (visie) geeft richting aan voor de ontwikkeling van de politieregio. Het beschrijft de voornaamste strategische doelen en de manier waarop de politie hieraan gaat werken.
<i>Inhoud</i>	Het regionaal meerjarenbeleidsplan wordt gebaseerd op een analyse van het criminaliteitsbeeld, op de landelijke prioriteiten van de ministeries van Justitie en Binnenlandse Zaken en op de prioriteiten die worden aangedragen door gemeenten en het Openbaar Ministerie.
<i>Betrokkenen</i>	Gemeenten en Openbaar Ministerie: geven prioriteiten aan Regionaal bedrijfsbureau politie: adviseur en penvoerder. Korpsleiding: adviseur en ambtelijke voorbereiding besluitvorming. Regionaal college: stelt beleidsplan vast.
<i>Tijdspad</i>	Het meerjarenbeleidsplan kent een looptijd van vier jaar; het plan dat nu wordt opgesteld loopt van 2008 tot 2011. In februari levert de politie de criminaliteitsgegevens aan de gemeenten. Op

	basis van deze gegevens stellen de gemeenten prioriteiten vast om het komende jaar aan te werken. Begin juni worden deze prioriteiten naar de politie gecommuniceerd als input voor het meerjarenbeleidsplan. Ook het OM levert in deze maand de wensen van de justitieorganisaties als input aan de regionale politie. Uiterlijk 1 september is een conceptversie van het meerjarenbeleidsplan gereed. In de maanden september, oktober en november wordt het meerjarenbeleidsplan besproken in het Korpsleidingsoverleg, het regionaal managementteam, de beheersdriehoek, het dagelijks bestuur en in het Regionaal College. Het Regionaal College stelt het document vast. Begin november is het gehele traject afgerond.
--	---

Nadat de harde data, de besluitvormingstrajecten en de afhankelijkheid tussen de verschillende plannen zijn geïnventariseerd kan per partij de cyclus als een stroomschema worden weergegeven. Daardoor wordt het mogelijk om de diverse cycli naast elkaar te leggen. Ook wordt inzichtelijk in hoeverre gemeenten onderling een verschillende beleidscyclus voeren.

STAP 2: ONTWIKKELEN VAN EEN NIEUWE BELEIDSCYCLUS

Het heeft de voorkeur om de cyclus van de gemeente leidend te laten zijn.

De gemeentelijke beleidscyclus staat vaak vast, omdat deze gekoppeld is aan de verschillende begrotingsmomenten. Hierdoor zijn verschuivingen in tijd bijna niet mogelijk. Een andere reden is de landelijke regeling dat het beleid van de politie moet worden afgestemd op het gemeentelijk veiligheidsbeleid. De verschillende gemeentelijke integrale veiligheidsplannen behoren dan ook de kaders te zijn waarbinnen de politie haar taken behoort uit te voeren. De richtlijnen van het OM dienen hierin te worden geïntegreerd (Steeverink et al, 2005: 9).

Nadat de huidige cycli in kaart zijn gebracht en de cyclus van de gemeente als leidend wordt gezien, vinden de 'onderhandelingen' plaats: Op welke momenten kan het best afstemming plaatsvinden tussen de drie partijen zonder afbreuk te doen aan de huidige cyclus?

Dit alles moet leiden tot een nieuw stroomschema. Dit stroomschema is te beschouwen als een procesinstrument dat bestaat uit vijf generieke activiteiten:

1. Veiligheidsanalyse
2. Prioritering
3. Uitwerking
4. Besluitvorming
5. Monitoring

Deze activiteiten zijn overeenkomstig aan hetgeen staat in de notitie afstemming beleidscycli Noord- en Oost-Gelderland (Projectbureau NOG Veiliger, 2007a: 3).

Activiteit 1: Veiligheidsanalyse

De cyclus start met een analyse van de veiligheidssituatie in de regio. Lokale gegevens maken daar uiteraard onderdeel van uit. Bronnen die in dit kader gebruikt kunnen worden zijn politiecijfers, de veiligheidsmonitor en gegevens van andere organisaties, zoals de brandweer en Bureau Halt. Het analyseren van de veiligheid start zodra de politie de cijfers over het voorgaande jaar ter beschikking stelt. Ook de overige gegevens kunnen vervolgens daarin worden meegenomen.

De kwaliteit van de analyse is bepalend voor het vervolg van het traject. Door een kwalitatief goede analyse op te leveren worden de juiste prioriteiten vastgesteld (zie activiteit 2). Het maken van de analyse is een gemeenschappelijke inspanning. Iedere partij kan dit eerst afzonderlijk doen om daarna tijdens een regionaal afstemmingsoverleg spijkers met koppen te slaan. Tijdens een dergelijk overleg staat het analyseren en duiden van de cijfers en ontwikkelingen voor de gehele regio op de agenda en het doen van voorstellen voor prioriteiten:

- Welke ontwikkelingen nemen we waar?
- Hoe gaan we daar in gezamenlijkheid mee om op regioniveau?
- Wat betekent dit voor de prioriteitsstelling?

Regionaal dient bepaald te worden of het mogelijk is om het afstemmingsoverleg in een bestaand overleg onder te brengen en op welk niveau dit ingestoken moet worden.

Activiteit 2: Prioritering

Vanuit hetgeen is besproken in de vorige stap schrijft iedere gemeente een notitie voor de gemeenteraad. Het is namelijk aan de gemeenteraad om de prioriteiten voor de komende periode vast te stellen. Voordat de prioriteiten officieel worden vastgesteld, worden deze eerst nog besproken in de betreffende raadscommissie. Tegelijkertijd stellen ook de politie en het OM zelfstandig een prioriteitenlijst op.

Om het afstemmen van de lokale, regionale en landelijke prioriteiten soepeler te laten verlopen, heeft het de voorkeur dat alle partijen van tevoren op de hoogte zijn van elkaars prioriteiten. De gemeentelijke prioriteiten kunnen worden gedeeld met de politie en OM (alleen onder voorbehoud van goedkeuring door de raad, op ambtelijk niveau).

Tot slot worden alle prioriteiten van de verschillende niveaus (van lokaal tot landelijk) samengevat in een regionale prioriteitenlijst. Het heeft de voorkeur dit te bepalen tijdens een regionaal afstemmingsoverleg. In dit overleg zijn politie, gemeenten en OM vertegenwoordigd. Eindverantwoordelijk voor de oplevering van dit eindproduct is de regionale beheersdriehoek. De regionale prioriteitenlijst wordt ter goedkeuring voorgelegd aan het Regionaal College.

Activiteit 3: Uitwerking

Na het vaststellen van de prioriteitenlijst gaan gemeenten, politie en OM afzonderlijk van elkaar een veiligheidsplan schrijven. Het is daarbij van belang dat in deze fase regelmatig afstemmingsoverleg plaatsvindt tussen beleidsmedewerkers van de betreffende organisaties. Afstemming over inzet en middelen is nodig om uitvoering te kunnen geven aan de prioriteiten. Ook de manier van samenwerken maakt onderdeel uit van dit overleg.

Verschil in gemeentelijke beleidscycli

Het is mogelijk dat de gemeenten uit een regio werken met verschillende termijnen ten aanzien van de beleidscyclus. Het is dan van belang om te zorgen voor een eenduidige meerjaren- en jaarplancyclus. Voor gemeenten betekent dit dat zij het meerjaren integraal veiligheidsbeleid altijd uitwerken in jaarplannen. Hierin wordt aangegeven wat zij zelf gaan doen en wat men verwacht van de andere partners. De cyclus van de meerjarenplannen dient vastgesteld te worden op vier jaar, startend in het jaar na de raadsverkiezingen (Projectbureau NOG Veiliger, 2007a: 5).

Activiteit 4: Besluitvorming

De besluitvorming vindt bij iedere partij afzonderlijk plaats. Hiervoor is geen afstemmingsoverleg nodig.

Activiteit 5: Monitoring

Monitoring is noodzakelijk om te bekijken of de uitvoering is afgestemd tussen de partners. De monitoring van de uitvoering kan in (al bestaande) overleggen plaatsvinden, bijvoorbeeld:

- het Regionaal College (met als voorportaal het regionaal afstemmingsoverleg)
- het Arrondissementaal Justitieel Beraad
- de districtsdriehoeken (met als voorportaal de overleggen tussen de districtelijke beleidsmedewerkers)
- de lokale driehoeken, overleg gemeenten met teamchef, et cetera

STAP 3: INVOEREN VAN DE NIEUWE BELEIDSCYCLUS

Nadat het stroomschema is opgesteld, dient iedere organisatie zorg te dragen voor de implementatie. De implementatie vindt bij iedere organisatie afzonderlijk plaats. Het bekendmaken van het stroomschema en de besluitvorming daarover zal daarmee per organisatie verschillend zijn.

Implementatie op maat; een voorbeeld uit Noord- en Oost Gelderland

Voor de regio Noord- en Oost Gelderland is het volgende traject per organisatie uitgestippeld (Projectbureau NOG Veiliger, 2007a: 9):

Gemeenten:

- Het stroomschema wordt eerst gepresenteerd in de districtelijke overleggen (AOV-overleggen en driehoeken) om de consequenties in kaart te brengen.
- Besluitvorming over het stroomschema vindt plaats in elk van de afzonderlijke colleges. Projectbureau NOG Veiliger reikt tekst aan voor de collegevoorstellen.

OM:

- Dit voorstel wordt besproken en vastgesteld in het Arrondissementaal Justitieel Beraad.
- Besluitvorming om van deze cyclus gebruik te maken in elk van de afzonderlijke organisaties die lid zijn van het Arrondissementaal Justitieel Beraad.

Politie:

- Bespreken van het stroomschema met het regionaal bedrijfsbureau politie.
- Ter bespreking aanbieden aan korpsleidingsoverleg.
- Besluitvorming in regionaal college (principe van afgestemd werken bekrachtigen) en RMT (feitelijke cyclus accorderen).
- Implementatie in samenwerking tussen regionaal bedrijfsbureau en NOG Veiliger.

Workshop Verandermanagement; een voorbeeld uit IJsselland

In de regio IJsselland (Steverink et al, 2005: 20) is een workshop Veranderingsmanagement ingezet om de nut en noodzaak van het afstemmen van de cycli bekend te maken. Ook kan het misverstanden wegnemen en kan het bijdragen aan het creëren van draagvlak: "Op deze wijze worden alle partijen met elkaar in gesprek gebracht over de noodzaak om het stroomschema te gebruiken. Door de betrokken beleidsmedewerkers op deze wijze actief te betrekken bij de presentatie van het stroomschema wordt de kans vergroot dat het stroomschema inderdaad gebruikt gaat worden".

STAP 4: EVALUEREN VAN DE BELEIDSCYCLUS

Na verloop van tijd is het raadzaam om de ervaringen met het stroomschema te evalueren. Opgedane ervaringen en inzichten leiden tot het aanscherpen van het stroomschema.

Vormen van evaluatie; een voorbeeld uit Zuid-Holland-Zuid

In Zuid-Holland-Zuid (Veiligheidssociëteit Zuid-Holland-Zuid, 2007: 1) is het evalueren van de afgestemde beleidscyclus integraal opgepakt tijdens een gezamenlijke bijeenkomst in 2007. Voor deze bijeenkomst waren uitgenodigd: één of meer veiligheidscoördinatoren per district, één of twee teamchefs per district, de districtelijke beleidsmedewerkers, de beleidsmedewerker van het OM, de korpscontroller en de projectleider van de veiligheidssociëteit.

De volgende onderwerpen zijn aan bod gekomen:

Het proces

- Terugkijkend naar het proces in 2006
- Waar staan we nu (september 2007) en hoe zien de plannen voor 2008 er uit?
- Regierol van de gemeente
- Planning/control cyclus
- Betrokkenheid van gemeenteraad/commissie

Inhoud

- Formulering acties (SMART)
- Rapportages

Uitvoering

- Wat is er tot nu toe van de plannen uitgevoerd?

STAP 5: AANPASSEN VAN DE BELEIDSCYCLUS

De aanbevelingen, aandachtspunten en/of verbeterpunten die zijn voortgekomen uit de evaluatie dienen voor zover mogelijk ingepast te worden in de beleidscycli (het stroomschema). Mogelijke verbeterpunten zijn bijvoorbeeld het ineenvlechten of verminderen van besprekingen, het naar voren halen van de beslidsdata of het meer SMART formuleren van gemaakte afspraken.

TIPS & TRICKS

Op basis van de ervaringen van drie regio's zijn er enkele succes- en faalfactoren benoemd.

Tips

- Zorg voor een passende projectorganisatie waarin deelnemers vanuit verschillende deskundigheden en verschillende organisaties zitten (Projectbureau NOG Veiliger, 2007b, dia 8).
- Onderling vertrouwen in elkaars organisatie is essentieel; 'Ken je partner' (Stichting Maatschappij, Veiligheid en Politie (SMVP) en Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV), 2009: 42 en 44).

- Zorg dat een centraal punt wordt ontwikkeld dat de coördinatie van de informatievoorziening op zich neemt (Stichting Maatschappij, Veiligheid en Politie (SMVP) en Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV), 2009: 44).
- Maak een gezamenlijke probleemanalyse op basis van vergelijkbare gegevens en ga gezamenlijk aan de slag (Projectbureau NOG Veiliger, 2007b, dia 8).
- Geef de onderlinge prioriteiten en beleidsaspecten van de verschillende partners zo visueel mogelijk weer. In de regio Noord- en Oost-Gelderland is bijvoorbeeld een tafelagenda gemaakt (Stichting Maatschappij, Veiligheid en Politie (SMVP) en Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV), 2009: 44).
- In plaats van de oriëntatie te richten op de doelen van de samenwerking (bijvoorbeeld veelplegers), dient de aandacht te worden gevestigd op de oorzaken hiervan ('waarom zijn er in deze regio veel veelplegers?') (Stichting Maatschappij, Veiligheid en Politie (SMVP) en Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV), 2009: 43).
- Als uitgangspunt moet gelden dat de betrokken partijen het beleid op elkaar dienen af te stemmen (inhoud), voordat zij de verschillende cycli op elkaar afstemmen (Stichting Maatschappij, Veiligheid en Politie (SMVP) en Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV), 2009: 43).
- Zorg voor uniformiteit tussen beleidsdoelen van de partners binnen een regio, in plaats van voor diversiteit. Dit scheelt tijd en leidt vervolgens tot kostenbesparing (Stichting Maatschappij, Veiligheid en Politie (SMVP) en Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV), 2009: 44).
- Het bestuur is belangrijk als initiatiefnemer. Een gedeelde start van alle partijen zorgt voor betrokkenheid. Bestuurlijk draagvlak is dus van belang om te kunnen slagen; steun vanuit Regionaal College is onontbeerlijk (Projectbureau NOG Veiliger, 2007b, dia 8).
- Door afspraken meer SMART te formuleren kunnen partners elkaar aanspreken op de gemaakte afspraken (Regionaal Coördinatiepunt Integrale Veiligheid (RCIV) IJsselland, 2008: 1).
- Het ter beschikking hebben van voldoende financiële middelen is een minimale voorwaarde om van start te kunnen gaan (nationale subsidiegelden, provinciegelden) (Projectbureau NOG Veiliger, 2007b, dia 11).
- Een voorwaarde voor succes is dat de deelnemende gemeenten allen reeds een meerjaren integraal veiligheidsbeleid hebben met een Integraal veiligheidsplan (jaarplan). Uniformiteit in de plannen bevordert het doorlopen van de cyclus zowel in tijd als op inhoud (Steeverink et al, 2005: 30).
- Het aandragen van lokale onderwerpen kan het beste worden gedaan door de ambtenaar integrale veiligheid. Hij of zij kent de gemeentelijke accenten (Veiligheidssociëteit Zuid-Holland-Zuid, 2007: 5).

Tricks

- De kwaliteit van de veiligheidsplannen van de gemeenten loopt sterk uiteen (Projectbureau NOG Veiliger, 2007b, dia 9).
- Het bewaken van het tempo is niet gemakkelijk (Projectbureau NOG Veiliger, 2007b, dia 9).
- Vrijheid in gebondenheid: grenzen van de autonomie van gemeenten en partners komen steeds vaker in zicht (Projectbureau NOG Veiliger, 2007b, dia 9).
- Neiging om problemen zeer grondig te analyseren. En de analyse dan vaak weer ter discussie te stellen (Projectbureau NOG Veiliger, 2007b, dia 9).
- Organiseren van continuïteit is lastig (Projectbureau NOG Veiliger, 2007b, dia 9).

- Afname van enthousiasme onder gemeenten, omdat de opbrengsten niet opwegen tegen de lasten. Een voorbeeld: kleine gemeenten die jaarlijks te maken hebben met dezelfde prioriteiten zien geen meerwaarde om jaarlijks dezelfde gegevens door te geven. Omdat de prioriteiten vaak niet verschuiven wordt het telkens aanleveren van informatie vaak als teveel werk beschouwd. (Stichting Maatschappij, Veiligheid en Politie (SMVP) en Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV), 2009: 43 en 44).
- De regierol ligt nog te vaak bij de politie, waar juist de gemeente deze rol op zich moet nemen. Dit is afhankelijk van de *drive* van de burgemeester (Veiligheidssociëteit Zuid-Holland-Zuid, 2007: 3 en 5).
- Het betrekken van andere gemeentelijke diensten en externe partners blijkt lastig bij het maken van plannen (Veiligheidssociëteit Zuid-Holland-Zuid, 2007: 4).
- Het afstemmen van de beleidscycli en de daaruit voortkomende werkzaamheden komen niet tot stand indien er onvoldoende capaciteit is (Veiligheidssociëteit Zuid-Holland-Zuid, 2007: 4).
- Als betrokken partijen alleen uitgaan van het benoemen van prioriteiten, dan blijft het reguliere werk onderbelicht. Vooral voor de raad en de commissies blijven dan onderbelicht wat er daarnaast nog gebeurt.
- De indeling van de veiligheidsdomeinen gemeente en politie stemmen niet altijd overeen (Kernbeleid veiligheid laat bijv. geen ruimte voor de prioriteit 'aanpak doelgroepen' zoals veelplegers en overlastgevers).

EPILOOG

Voor het tegengaan van criminaliteit en onveiligheid is één element van bijzonder belang: samenwerking. Door samen te werken, kunnen veiligheidsproblemen eenvoudiger worden opgelost. Om zowel lokaal als regionaal de samenwerking meer te benutten is het aan te bevelen om de beleidscycli van de gemeente, politie en OM op elkaar af te stemmen, zowel in de tijd als op inhoud. Dit document wil daarin een eerste aanzet geven. Het wil de betrokken organisaties op weg helpen om het proces van afstemming meer soepel te laten verlopen.

Het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) investeert in de contacten met de regio's. Zo heeft het CCV voor elk regionaal samenwerkingsverband op integrale veiligheid een accounthouder aangesteld. De accounthouder zit zoveel mogelijk aan bij de reguliere vergaderingen en is voor hen het aanspreekpunt voor vragen over veiligheid. Daar waar nodig ondersteunt de accounthouder op verzoek de regionale samenwerkingsverbanden op onder andere stimulering regionale samenwerking, maakt ze attent op *best practices* en *good practices*, verwijst ze door naar CCV'ers op een specifiek onderwerp of naar andere organisaties. Verder organiseert het CCV jaarlijks diverse regionale bijeenkomsten. Het doel daarvan is 'nieuwe kennis en inzichten opdoen' en 'kennis delen en uitwisselen'.

Al met al beweegt het CCV zich steeds meer binnen de regio's. Het stimuleren van veelbelovende regionale projecten is daarbij dus een onderdeel. Het afstemmen van de beleidscycli beschouwt het CCV als een dergelijk project.

Axel Weggelaar
Programmaleider Integraal Veiligheidsbeleid
Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid

BRONNEN

Boeken, rapporten en artikelen

Andersson Elffers Felix (2006). [*Knelpunten horizontale sturingsrelaties gemeenten met betrekking tot overlast*](#). Utrecht.

Ministerie van Binnenlandse Zaken (1998). *Gids voor veiligheid; 99 vragen over veiligheid en hun antwoorden*. Amsterdam: Joh. Enschedé.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (2007). [*Samen aan de slag; bestuursakkoord Rijk en gemeenten*](#). Den Haag.

Projectbureau NOG Veiliger (2007a). [*Notitie afstemming beleidscycli NOG Veiliger. Apeldoorn*](#).

Projectbureau NOG Veiliger (2007b). [*Regionale samenwerking \(presentatie\)*](#). Apeldoorn.

Regionaal Coördinatiepunt Integrale Veiligheid (RCIV) IJsselland (2008). *Evaluatie IV Matrix 2008 district Noord*. Zwolle.

Steeverink, K., J. Straver en J. Kommerkamp (2005). *Afstemming integraal veiligheidsbeleid regio IJsselland: van denken naar doen*. Utrecht: Hogeschool Utrecht.

Stichting Maatschappij, Veiligheid en Politie (SMVP) en het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) (2009). [*Integraal veiligheidbeleid regionaliseert*](#). Dordrecht: Stichting SMVP Producties.

Veiligheidssociëteit Zuid-Holland-Zuid (2007). [*Evaluatie Integrale Veiligheidsplannen*](#). Dordrecht.

Veiligheidssociëteit Zuid-Holland-Zuid (2006). [*Richtinggevende kaders m.b.t. inpassing van de politie- en OM beleidscyclus in die van de gemeente \(notitie Molkenboer\)*](#). Dordrecht.

Websites

Lokale Veiligheidsplanner

www.veiligheidsplanner.nl

Nog Veiligerhuis

www.nogveiligerhuis.nl

Project Integrale Veiligheid IJsselland

www.veiligheidszorg.nl/PIV

www.veiligheidshuisijsseland.nl

Veilige Gemeenten

www.veiligegemeenten.nl

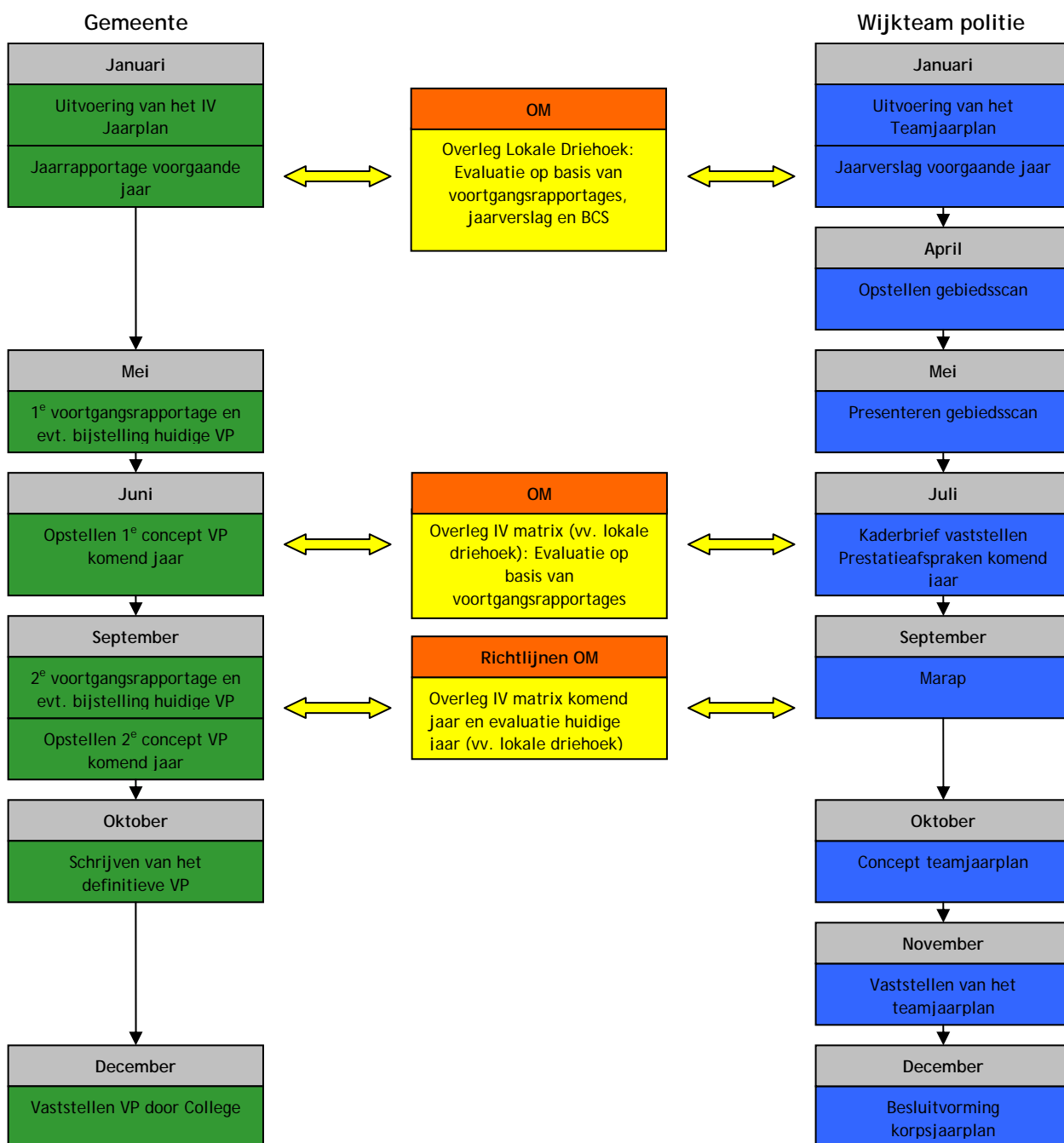
Veiligheidssociëteit Zuid-Holland-Zuid

www.veiligheidssociëteit-zhz.nl/

BIJLAGE 1

IJSSELLAND

1. Stroomschema jaarlijkse beleidscyclus Integrale Veiligheid

2. Voorbeeld van een ingevulde matrix voor woninginbraak en fietsendiefstal.

Probleem	Gemeente	Politie	OM
<p><i>Woninginbraak (regionale prioriteit)</i> Het gebied wordt af en toe bezocht door 'woninginbraak toeristen'. Dit zijn woninginbrekers van buiten de regio die het gebied aan doen en dan in korte tijd veel inbraken plegen.</p>	<p>De gemeente heeft het Politiekeurmerk veilig wonen (nieuwbouw en renovatieprojecten) en heeft een bouwplanadviseur aangesteld. Elk bestemmingsplan heeft een veiligheidsparagraaf.</p> <p>In de zomermaanden wordt een project gedraaid: stadswachten controleren twee maal per week de adressen van mensen die gemeld hebben dat ze met vakantie gaan (controle afwezigheidsmeldingen).</p>	<p>Werkwijze cf. protocol woninginbraken: altijd uitreiken aangiftemap; buurtonderzoek (eventueel tweede bezoek bij buurtonderzoek of brief door de deur bij mensen uit de buurt die niet thuis zijn); tweede contact met aangever.</p> <p>Districtelijk wordt maandelijks de trend van woninginbraken onderzocht. Als daartoe aanleiding bestaat wordt een districtelijk team geformeerd.</p>	<p>Adequate strafrechtelijke reactie.</p>
<p><i>Fietsendiefstal</i></p>	<p>I.v.m. het betrekkelijk grote aantal misdrijven en de overlast die dit geeft voor de bevolking is dit een lokale prioriteit in de gemeente.</p> <p>Door de gemeente zijn bij het station antidiefstal-standaards neergezet. Gemiddeld twee maal per jaar worden in samenwerking met de fietsmakers door de stadswachten graveeracties gehouden.</p> <p>Tijdens reguliere verkeerscontroles (schoolgaande fietsende jeugd) worden tevens gegraveerde gegevens gecontroleerd.</p>	<p>Politie zal meldingen van mogelijk gestolen fiets door stadswacht altijd direct natrekken.</p> <p>Er draait samen met enkele andere gemeenten een fietsproject: Werken met scanners (chipcontroles) en codes natrekken bij verlichtingscontroles.</p> <p>Onderzoek naar hotspots fietsendiefstal wordt uitgevoerd en naar aanleiding hiervan wordt samen met partners een plan van aanpak opgesteld.</p> <p>Stadswachten worden operationeel aangestuurd vanuit de politie.</p>	<p>Adequate strafrechtelijke reactie.</p>

BIJLAGE 3

ZUID-HOLLAND-ZUID

Schema planning & control cyclus OM, politie en gemeente

Maand	OM	Politie	Gemeente			
			Ambtelijk	B&W	Commissie	Raad
Januari	Opstellen 3 ^e managementrapport age Prioriteitenbrief	Opstellen 3 ^e managementrapport age	Opstellen 3 ^e managementrapport age			
Februari	Evaluatie uitvoeringsplan	Evaluatie uitvoeringsplan Politiële inbreng Korpsjaarplan komend jaar	Evaluatie uitvoeringsplan Jaarrekening			
Maart		Vaststellen	Voorjaarsnota			
April		Korpsjaarplan in: • RMT • Beheersdriehoek • Regionaal College Opstellen districtelijke kaderbrief		Voorjaarsnota		
Communicatie met gemeenteraad/commissie: <ul style="list-style-type: none"> Evaluatie korpsjaarverslag Evaluatie 3^e managementrapportageperiode Vaststellen beleidsspeerpunten voor komend jaar 						
Mei	Opstellen 1 ^e marap Planningsbrief	Opstellen 1 ^e marap	Opstellen 1 ^e managementrapport age			Voorjaarsnota
Juni	Opstellen concept gezamenlijk integraal uitvoeringsplan	Opstellen concept gezamenlijk integraal uitvoeringsplan	Opstellen concept gezamenlijk integraal uitvoeringsplan Programmabegroting			Voorjaarsnota
Juli						
Augustus						
September	Opstellen 2 ^e marap Jaarplan	Opstellen 2 ^e managementrapport age Afstemming integraal uitvoeringsplan in DMT	Opstellen 2 ^e managementrapport age			
Oktober					Program-mabegroting	
November						Vaststellen integraal uitvoerings-

						plan in gemeente- raad / Program- mabegro- ting
Decem- ber	Management en budgetbrief					

CENTRUM VOOR CRIMINALITEITSPREVENTIE EN VEILIGHEID

Het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid is hét centrum dat kennis en samenhangende instrumenten ontwikkelt en implementeert om de maatschappelijke veiligheid te vergroten. Het CCV stimuleert samenwerking tussen publieke en private organisaties om criminaliteit integraal terug te dringen en vormt een schakel tussen beleid en praktijk.

Het CCV heeft o.a. volgende instrumenten en regelingen in beheer:

- Buurtbemiddeling
- Keurmerk Veilig Ondernemen
- Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan
- Politiekeurmerk Veilig Wonen
- Veiligheidseffectrapportage

Het CCV richt zich op instanties, instellingen en brancheorganisaties en niet op burgers of individuele ondernemers.

De stichting Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid is een initiatief van het Ministerie van Justitie, het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelatie, het Verbond van Verzekeraars, werkgeversorganisatie VNO-NCW, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en de Raad van Hoofdcommissarissen.

COLOFON

Uitgave

Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid
Jaarbeursplein 17, 3521 AN Utrecht
Postbus 14069, 3508 SC Utrecht
Informatiedesk (030) 751 67 77
info@hetccv.nl
www.hetccv.nl

Tekst

Sten Meijer (CCV)

Begeleiding CCV

Heidi Letter (CCV)
Axel Weggelaar (CCV)

Redactiecommissie

Marianne Muijzer-Van der Meijden (Veiligheidsmaatschappij ZHZ)
Annemieke Peters (Politie Noord- en Oost-Gelderland)
Lourina Poot (Regionaal Coördinatiepunt Integrale Veiligheid IJsselland, RCIV)
Arrien Sietsma (NOG Veiligheidsmaatschappij)

© het CCV, maart 2010